

Verslag vergadering medezeggenschapsraad

20-09-2021

Aanwezig: Wouter Brandse, Yara Hoppenbrouwers, Ben Kiekebeld, Mustapha Melkaoui, Yorick Schröder, Saskia Smeets, Robert-Jan Wes (*voorzitter*), Frans van Stokhem (*directie*), Renate de Vries (*directie*)
Afwezig: Sanne de Viet

1. Opening

De voorzitter heet de nieuwe leden welkom.

2. Mededelingen

MR: De medezeggenschapsraad heeft besloten de volgorde van de vergaderingen te wijzigen. De vertegenwoordigers van de schoolleiding zullen om 16.30 uur aanschuiven. Na een korte onderbreking vergadert de medezeggenschapsraad zonder schoolleiding verder vanaf 18.15/18.30 uur.

SL: Fijn om het op deze manier te doen en samen aan het einde van het einde van het jaar dit te evalueren.

SL: Fijn dat de maatregelen voor het onderwijs versoepeld worden, en er geen verrassende beperkingen in stand blijven. Goede start van het schooljaar, rooster stond goed en is rustig verlopen. Het Nationaal Programma Onderwijs is ook goed begonnen. Veel inzet van collega's, oud-leerlingen en stagiaires die helpen, kunnen investeren in de groepsvorming.

SL: Over enkele weken start de herinrichting van de domeinen, twee of drie domeinen worden als eerste onder handen genomen. Op de begrotingsdag bespreken we wanneer de overige domeinen onder handen worden genomen.

PMR: Belangrijk om de onderwijsvisie op lange termijn mee te nemen in de herinrichting van de bovenbouwdomeinen.

3. Start schooljaar

OMR: Mail van een ouder ontvangen over het negende lesuur, terwijl in het oorspronkelijke plan, en in de schoolgids, stond dat leerlingen van de tweede klas géén 9de lesuur hebben. De ouder trok zijn vraag na dat gesprek in, maar de MR vindt het belangrijk om het toch te bespreken.

OMR: De zwaarte van het 10de lesuur valt tegen, en de korte pauze aan het einde van de dag wordt niet als een meerwaarde gezien. Het lijkt erop dat niemand meer een 1ste lesuur heeft, en iedereen dus gewoon langer op school zit. Waarom is deze keuze gemaakt voor het 1ste lesuur NPO?

SL: Dit geldt in ieder geval alleen voor het maandag en woensdag. Goed dat dit onderwerp wel op de agenda is blijven staan, ondanks dat het opgelost was voor deze ouder. Dit kunnen we allemaal verzamelen voor de evaluatie.

OMR: Het tiende lesuur was gekomen om, onder andere, het aantal tussenuren te verminderen. Is dit ook gelukt?

SL: Er zijn enkele onderwijskundige afspraken die de flexibiliteit van het

rooster verminderen. Zo is LO in de examenklas aan het einde van de dag geroosterd. Er werken op vrijdag ook minder docenten, waardoor er in sommige gevallen geen docenten voor handen zijn om de tussenuren op te vangen. Dit wordt meegenomen in de evaluatie: wat waren de redenen om dit te doen, wat is de uitkomst, en is het uitgekomen zoals we wilden?

OMR: Lastig om soms met de omstandigheden rekening te houden, maar soms kun je niet aan alles sleutelen.

PMR: Dit is wat we in de evaluatie mee gaan nemen en teruggaan naar de tekentafel hiermee. Wat zijn onderwijskundige afwegingen? We moeten ook de lessentabel hierin meenemen. We zijn in essentie trots op het rooster dat is neergezet. Overal is een goed rooster neergezet, bij enkele klassen is het niet gelukt om aan de uitgangspunten te voldoen, terwijl we zeiden dat dit niet zou gebeuren. Hier moeten we mee aan de slag.

OMR: Voortschrijdend inzicht is hierin belangrijk.

SL: We verzamelen nu inderdaad de feedback hierover, we spelen met verschillende belangen en deze moeten in evenwicht blijven.

SL: Het NPO hebben we expres op het 1ste uur gezet met een reden, ook om de dag wat later te beginnen.

PMR: Als de leerlingen de keuze krijgen zullen ze dit wellicht om het 10de uur doen.

LMR: Tiende lesuur hebben we hier eigenlijk geen zin meer in, terwijl we het 1ste lesuur nog fris en gemotiveerd zijn.

OMR: Het lijkt alsof iedere dag de leerlingen pas het 2de lesuur beginnen.

SL: Dit komt ook omdat we op het 1ste lesuur de coachuur zetten. We gaan kijken of we dit uur naar het einde van de dag kunnen verplaatsen.

LMR: We hebben begrepen dat de extra vakken nu op het rooster staan, erg fijn dat dit nu mogelijk is. Hierdoor kunnen we de extra vakken eindelijk ook echt volgen. Vroeger moesten we zelf uitzoeken.

SL: Dank voor het compliment, wij vonden dit ook een belangrijk doel. Bij een deel is dit gelukt maar helaas niet bij iedereen. We zijn bezig dit te optimaliseren zodat de leerlingen in de Zermelo app zelf aan kunnen geven naar welke les te gaan. Nu kan alleen de mentor dit maar we willen dat de leerlingen dit ook kunnen doen. Het is alleen wel mogelijk dat in een nieuw rooster dit wijzigt, dat ligt aan het programma.

PMR: Hoe ervaren de leerlingen de schooldagen op dit moment?

LMR: LO op het 9de en 10de uur is best heftig op de vrijdag. Misschien wennen op dit moment.

OMR: We hebben de pauzes verkort en een extra korte pauze toegevoegd.

LMR: De korte pauze is nu gewoon tien minuten wachten.

PMR: Niet fijn om even tien minuten niet met onderwijs bezig te zijn?

LMR: Misschien, maar het lijkt nu meer op wachten.

OMR: Sommige docenten gaan gewoon in de pauze door, wat niet de bedoeling is.

PMR: De tien minuten pauze wordt door de collega's van het VMBO gewaardeerd, sommige collega's gaan ook naar buiten in die pauze omdat ze het wel echt nodig hebben.

PMR: Het klopt dat vier uur achter elkaar zwaar is, dat wil niemand.

OMR: Scheelt het type onderwijs nog, domein of instructie?

PMR: Beide is intensief.

LMR: Is het alleen zwaar bij het tiende uur, of ook voor het negende uur?

PMR: Bij lange dagen is dat erg prettig. Wel veel verschillende signalen van de collega's.

OMR: De vijf minuten van de pauzes heeft wel invloed op de pauze ervaring van docenten en leerlingen.

PMR: Op papier stond het goed en leek het prima te kunnen, maar de ervaring is totaal anders. Domein afsluiten, leerlingen nog even helpen, naar de personeelskamer, het kost allemaal veel tijd. De collega's hebben hier last van.

PMR: Eens dat het in de plannen goed uitzag, en logisch dat deze keuze gemaakt is, maar we voelen de vijf minuten wel. Eens bij leerlingen nagevraagd en zij geven aan dat ze liever de oude pauzetijden hebben of deze. Geven aan dat dit fijner is.

SL: Hebben het idee dat het soms ook prettiger is voor de leerlingen.

PMR: Dit is één groep waarschijnlijk dat zich gaat vervelen, en daar moet de hele school zich nu voor aanpassen.

SL: Niet het signaal dat wij dachten te ontvangen. Is het verlengen van de pauzes een advies van de MR? Als we dit doen dan eindigt het tiende lesuur ook later. We moeten dit serieus evalueren in de loop van het schooljaar.

PMR: Deze evaluatie moet niet te lang op zich laten wachten.

LMR: Dit is een lastige afweging, want andere leerlingen zijn weer slachtoffer hiervan als ze om vijf voor vijf pas klaar zijn.

OMR: Als de coachuren verplaatst worden naar het einde van de dag waardoor de leerlingen daadwerkelijk het eerste uur beginnen wordt deze pijn ook minder gevoeld. Wellicht dat dit dan maar een heel klein groepje is.

SL: Belangrijk om te blijven benoemen dat dan coachgesprekken op het tiende lesuur staan, wellicht dat leerlingen er dan niet iedere week zijn maar de collega's wel. Lastig om weer in de loop van het schooljaar een systeem te wijzigen.

PMR: Dit zal wel meevallen, het zijn gewoon de oude tijden. Hier moeten we niet te lang mee wachten, vooral als collega's zich gejaagd voelen.

Advies MR: Het lesrooster evalueren middels een enquête onder alle leerlingen en het personeel. Het liefste al richting het einde van periode 1. Dan is het zorgvuldig en niet overhaast en kunnen we dit in periode 2 bespreken.

PMR: Erg fijn dat we aan het begin van het jaar drie middagen kregen om met alle leerlingen een gesprek te voeren. Fijn om op deze manier het jaar te starten en voor herhaling vatbaar.

LMR: Sinds begin van het jaar hebben we CO2 meter in het lokaal die vaak rood knipperen. Wat is de bedoeling hiervan?

SL: Ons gebouw is niet van het bestuur maar van de Talentgroep. We willen over een lange periode de CO2 meten. De resultaten uit de rapporten waren goed. In sommige lokalen ontvangen we signalen dat de

meter vaak rood wordt. We moeten dit vervolgens met de Talentgroep delen. Als de meter rood wordt moeten we in de pauze extra ventileren. Dit is lastig omdat de lokalen op slot gaan, maar moet wel. Kunnen helaas niet snel extra ramen openen, dat is een lang proces. We zijn er mee bezig en er worden stappen gezet.

PMR: Komt hier nog een rapport van?

SL: We zullen verslag doen hiervan tijdens de MR vergadering.

4. Examenreglement

Op 14 september is de sectievoorzitter Nederlands en een vertegenwoordiger van de schoolleiding aangeschoven bij de medezeggenschapsraad. De sectie wil in het vierde jaar van het VWO uitsluitend formatief toetsen. Dit resulteert in een wijziging van het PTA en het examenreglement. Het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage toegevoegd.

LMR: Mogelijkheid tot vervroegd examen, maar hier weten we weinig van. Kan hier voorlichting over gegeven worden?

SL: Er moet hier ook nog het één en ander voor georganiseerd worden. Dit is nu nog geen vrije keuze, want dan wordt het bijna niet organiseerbaar met betrekking tot het rooster.

PMR: Willen we wel dat leerlingen meer keuze krijgen in het tempo van het examen?

SL: Dat willen we graag, maar we moeten eerst ons onderwijs goed op maatwerk laten aansluiten. Dat is eerst de basis. In uitzonderingsgevallen kan het al, in de toekomst hopen we dit uit te kunnen breiden.

PMR: In het *Examenreglement VMBO op bladzijde 9, artikel 3.1* staat dat leerlingen die niet zijn ingeschreven op de school toch examen kunnen doen. In welk geval geldt dit?

Examensecretaris: Dit kan na toestemming van de rector, bijvoorbeeld in het geval van een schorsing van de leerling op een andere school.

OMR: *Examenreglement HAVO/VWO op bladzijde 7: Waar verwijst de voetnoot bij Schoolexamenonderdeel naar?*

PMR: De voetnoten ontbreken op meerdere plekken.

Examensecretaris: De verwijzing naar de voetnoot is weggehaald. Als er meer voetnoten ontbreken graag ook op welke plek.

OMR: *Examenreglement HAVO/VWO op bladzijde 8: Punt 7, cohort 6V eindigt in 2022.*

Examensecretaris: Dit is aangepast.

OMR: *Examenreglement HAVO/VWO op bladzijde 9: Wat is een beperking? Alleen fysiek of ook een leerbeperking zoals ADHD?*

Examensecretaris: Cvte terminologie, sinds dit jaar aangepast van beperking naar ondersteuningsbehoefte. Ter info worden documenten met de MR gedeeld hierover: in de brochure over 2021 gaat het over kandidaten met een beperking en in 2022 kandidaten met een ondersteuningsbehoefte. Deze term is in reglement nu aangepast in

beperking/ondersteuningsbehoefte.

OMR: *Examenreglement HAVO/VWO* op bladzijde 36: Artikel 14 gaat over verhindering, maar punt 1 is ziekte. Verhindering is niet per se ziekte. Wat is de procedure als vooraf al bekend is dat de leerling verhinderd is?

Examensecretaris: Dat staat niet specifiek vermeld, maar art 14 lid 2 blijft van kracht. Het indienen van een verzoek kan ook vooraf.

PMR: Er staat op veel plekken examencommissie/teamleider: verwijst dit naar de afdelingsleider? Kan hij individueel beslissingen nemen?

Examensecretaris: Er staat niet examencommissie/teamleider maar examencommissie/teamleiding. Dit zijn dezelfde personen.

OMR: Kunnen we wel nog het examenreglement aanpassen als deze op Lucas niveau zijn gemaakt?

Examensecretaris : Aanpassingen aan opzet Lucas reglement hebben dit jaar plaatsgevonden door overleg examensecretarissen Lucas scholen met de juristen van de Lucas. Het zou kunnen dat volgend jaar dat weer zo plaatsvindt. Maar daar is nog niets over vermeld door Lucas.

Het gedeelte over de eigen school is aan te passen, namelijk hoofdstuk 7. Dat is het examenreglement van het Montaigne Lyceum. Dit jaar wordt nog een slag gemaakt om d

De medezeggenschapsraad stemt schriftelijk in met de examenreglementen VMBO en HAVO/VWO. (WMS artikel 10, lid 1, b).

5. PTA

LMR: Het aantal handelingsdelen bij de vakken Duits, MAW, NLT, Grieks en Latijn is behoorlijk. Duits had bijvoorbeeld twee jaar geleden nul handelingsdelen in 4V en 5V, en nu maar liefst zeven in 4V en zes in 5V. Dit is ook in 4HAVO het geval. Waar komt deze stijging vandaan en wordt dit niet veel te veel?

SL: In de vaksecties moderne vreemde taal speelt de vraag hoe we zeker weten dat de leerlingen dat de leerlingen de vaardigheden bezitten die bij de taal passen als ze van school gaan. De vraag wordt aan de sectie gesteld.

PMR: Het totaal aantal toetsen komt daarmee op twaalf, wat niet geheel in lijn lijkt te zijn met de ontwikkeling naar meer formatief toetsen.

LMR: Ook bij NLT zijn veel handelingsdelen verschenen: in het examenreglement staat handelingsdelen niet genoemd als toetsvorm. De toetsen lijken daardoor ook zwaarder mee te tellen terwijl ze niet bij het gemiddelde komen maar wel voldoende moeten zijn.

LMR: De communicatie hierover is ook onduidelijk richting de leerlingen. Een opmerking over de handelingsdelen in het PTA zou prettig zijn zodat leerlingen allemaal op de hoogte.

PMR: Wellicht dat de vakdocent het PTA van het vak uit kan leggen wat voor type toetsen het zijn en wat de betekenis hiervan is.

OMR: We hebben de toelichting ontvangen van de sectie Nederlands over formatief toetsen. Er is echt een mindset verandering nodig.

PMR: De handelingsdelen lijken een vervanging te zijn van de summatieve toetsen, maar wel om te garanderen dat de leerlingen iets doen.

De medezeggenschapsraad stemt schriftelijk in met de PTA's VMBO en HAVO/VWO. (WMS artikel 10, lid 1, b).

6. Schoolgids

De oudergeleding heeft de schoolgids gelezen en feedback geleverd. Dit zal verwerkt worden in de definitieve schoolgids en zal dan ter instemming naar de oudergeleding gaan.

OMR: Nakijken hoe stellig de opmerking over het 9de lesuur bij de brugklas en tweede klas staat.

7. Rondvraag

OMR: Goed hoe het NPO is opgepakt. Begrepen dat het moeilijk was om aan de vraag te voldoen bij wiskunde en natuurkunde. Is er zich dat dit wordt opgepakt?

SL: Ja, we hebben voor wiskunde een extra docent aangesteld. Ook oud-leerlingen helpen extra bij dit vak. Bij natuurkunde zal wellicht een stagiair een rol gaan spelen, maar we hebben niet het beeld dat hier nog een probleem bij bestaat. We moeten ons ook afvragen of er echt sprake is van achterstanden of iemand graag wat extra hulp wil. Het eigenaarschap ligt bij de sectie om aan te geven wie dit nodig heeft. We zijn hier ook mee bezig. De evaluatie gesprekken staan volgende week op het programma.

SL: We willen graag een financiële commissie en een commissie evaluatie taakbeleid formeren. Graag doorgeven wie daar aan deel wil nemen.

LMR: Artikel 10.9: bij ziekte of afwezigheid bij de herkansing moet de enige herkansing worden ingezet. Dit lijkt oneerlijk of erg zwaar.

SL: We willen voorkomen dat er te veel kansen opgestapeld worden. Dit zal in de praktijk weinig voorkomen. We willen hiermee zeker stellen dat iedereen de examens zeer serieus nemen. Bij zware gevallen is maatwerk mogelijk.

LMR: Minder herkansingen dan een aantal periodes geleden, terwijl de leerstof niet minder is geworden en de toetsen zelfs zwaarder wegen omdat er minder toetsen zijn.

SL: Omdat dit punt opnieuw genoemd wordt zullen we dit later dit jaar oppakken om dit nogmaals te bespreken.

LMR: Wellicht een idee om wel vier herkansingen te doen door bij één toetsweek een extra herkansing te geven.

SL: We willen de leerlingen de toetsdruk van het CSE meenemen. Daar hoort ook één herkansing bij. We voeren dit gesprek later dit jaar opnieuw.

PMR: Wat is de mening van de schoolleiding over de herverdeling van de Lucas regio's?

SL: We willen graag bij de Haagse regio horen. We zijn een Haagse school en onze blik is ook daarop gericht. Als we bijvoorbeeld bij een andere groep zoals Stanislas komen zijn we opeens een kleine school in een grotere groep.

De voorzitter sluit de vergadering om 18.27 uur.

Verslag na-overleg medezeggenschapsraad

Het na-overleg vindt plaats zonder vertegenwoordigers van de schoolleiding.

Mededelingen

Dit schooljaar eindigen enkele termijnen. In het voorjaar worden er verkiezingen uitgeschreven voor de oudergeleding. De voorzitter wil tegen die tijd met de oudergeleding spreken over de procedure.

Aan het einde van het schooljaar ontstaan ook vacatures in de personeels- en leerlinggeleding. De voorzitter wil met beide geledingen spreken over de procedure.

De medezeggenschapsraad zal schriftelijk laten weten in te stemmen met het examenreglement en PTA's na beantwoording van de vragen.

De oudergeleding zal schriftelijk laten weten in te stemmen met de schoolgids na het verwerken van de opmerkingen.

Bijlage 1

Wijziging in het PTA Nederland 4V

De sectie Nederlands wil dit jaar een pilot draaien in de vierde klas VWO. Ze willen alleen formatief evalueren. De medezeggenschapsraad spreekt met de sectievoorzitter en de afdelingsleider H/V Bovenbouw. Dit volgt op een gesprek aan het einde van het schooljaar 2020-2021 tussen de voorzitter van de MR en drie leden van de sectie Nederlands.

De sectievoorzitter neemt na de opening het woord ter inleiding.

NL: Bij het vak Nederlands worden voornamelijk vaardigheden getoetst: literatuur, spreken, lezen, schrijven. De sectie vindt het vreemd dat de leerlingen een toets maken en daarna, bij een onvoldoende, niet meer erop terugkomen. We willen de leerlingen de kans geven verder te werken aan ontwikkeling van de vaardigheden. Ze gebruiken hiervoor dezelfde opdrachten als in het verleden, alleen zijn deze nu formatief. De leerlingen krijgen in het proces continu feedback om zichzelf te verbeteren. Ze krijgen telkens nieuwe kansen om een formatieve toets te maken die ze uiteindelijk voldoende zullen afsluiten. Door continu aan het vak te werken zullen ze uiteindelijk het vak voldoende afsluiten. Het plan is om in de vijfde en zesde hiermee verder te werken, maar uiteindelijk zullen ze hun vaardigheid summatief moeten bewijzen. We zien nu al in het domein dat de leerlingen actief met vak Nederlands bezig zijn, terwijl dit in het verleden wel eens anders. De tijd wordt hierdoor veel efficiënter gebruikt.

PMR: Duidelijk plan, en begrijpelijk. De vierde klas wordt dus gebruikt om in één jaar de vaardigheden op niveau van 5V te krijgen. Hoe zit het met de evaluatie?

NL: De drie docenten werken nauw samen in dit proces en evalueren dit samen en met de leerlingen in het domein. Daarnaast vragen we hun mening hierover.

PMR: Is er ruimte het programma aan te passen in de loop van het schooljaar? oNL: Zeker, ook met de digitale studiewijzer zijn we hier actief mee bezig. De drie docenten werken ook bewust samen in deze klas.

SL: We zien ook dat de docenten continu in gesprek zijn met elkaar en met de leerlingen in het domein. De vakgroep krijgt de kans om samen te zoeken naar de uitvoering van deze pilot.

PMR: We zagen dat de ruim voldoende verwijderd is uit het examenreglement.

NL: Dit was met Magister niet mogelijk dus hebben we eruit gehaald.

SL: Je kreeg ook te veel verschillende smaken in de beoordeling.

PMR: Goed om te zien dat het ook in de overgangsnormering is opgenomen.

OMR: Hoelang duurt de pilot?

NL: Het hele schooljaar.

OMR: We zagen dus dat leerlingen na het maken van een toets niet meer verder gaan met de ontwikkeling van hun vaardigheden, en dat kunnen we hiermee tegengaan. Ze blijven dus formatieve toetsen maken tot ze deze voldoende afronden?

NL: Juist bij de belangrijke onderdelen moeten de leerlingen veel bezig zijn met de stof om zich te ontwikkelen. Ook na het behalen van een toets moeten ze met deze vaardigheden bezig blijven en de leerlingen moeten doorgroeien. We begeleiden de

leerlingen in het proces zodat ze niet telkens de toets maar maken om deze te halen maar echt bewust bezig zijn met hun ontwikkeling. Ook in het domein wordt er al extra ondersteuning te gegeven. De docent zal hier heel actief mee bezig zijn. De leerlingen geven zelf aan wanneer zij er klaar voor zijn om de toets opnieuw te maken.

PMR: In de vijfde en zesde klas krijgen ze summatieve toetsen: zijn ze dan wel voorbereid hierop?

NL: We denken dat ze juist beter gaan presteren bij de summatieve toetsen, waarbij dezelfde vaardigheden getoetst worden. Omdat ze zoveel vaker feedback ontvangen hebben dat ze beter gaan presteren.

PMR: Het piekmoment trainen is ook een belangrijke vaardigheid die de leerlingen moeten bezitten. Af en toe een summatieve toets kan wel werken hierbij.

NL: De formatieve toetsen worden op dezelfde wijze getoetst en ze krijgen hier wel een beoordeling voor.

PMR: Het blijft lastig om de balans te handhaven tussen de “druk ervaren van een toets” en formatieve toets.

NL: We mogen geen formatieve toetsen in de toetsweek geven, maar voor leesvaardigheid willen we dat wel in de toetsweek te plannen. De onderliggende vaardigheden van het maken van een grote toets zou wel getoetst moeten worden.

OMR: Hoe zit het met de zwaarte van het vierde jaar, dat nu uit 20% meetelt?

SL: Formeel sluit het beter aan bij de wet, die voorschrijft dat een vaardigheid maar één keer voldoende af hoeven te ronden als schoolexamen. We willen hiermee wel de leerlingen het ritme geven en het belang hiervan aanleren.

PMR: Belangrijk om de oefening van het maken van de lange toetsen wel echt te oefenen, en niet alleen in de domeinuren.

LMR: Als je de grote toets onvoldoende maakt, hoe kun je de toets dan opnieuw maken?

SL: Tijdens het inhaalmoment zodat het ook geen herkansing kost.

OMR: Zijn alle vakken hier ook voor geschikt? Is dit een pilot omdat we dit schoolbreed geschikt is, of alleen voor het vak?

NL: Dit is een schoolbrede ontwikkeling waarbij we meer formatief willen toetsen. We hebben samen met de onderwijskundige en een externe docent hiernaar gekeken en hebben deze beslissing genomen. We hebben voor deze klas gekozen omdat het bij deze leerlaag de pilot goed in te voeren is en we de leerlingen heel goed te betrekken zijn hierin.

PMR: Het klinkt zeker als een goed doordacht plan en ook vertrouwen in de docenten die dit doen.

PMR: De leerlingen haalt een onvoldoende en neemt dat dan mee. Op een bepaald moment is het afgerond. Komt de vaardigheid dan wel telkens terug?

NL: Zeker, dit komt telkens op een andere manier terug.

LMR: Juist bij Nederlands is het goed om deze vaardigheden bij te houden en aan te werken, maar bij andere vakken wordt dit wellicht lastig. Positief hierover, oppassen om dit niet volledig naar de vijfde en de zesde klas over te hevelen.

NL: We zijn ook verplicht om schoolexamens te organiseren dus in de vijfde zullen zeker summatieve toetsen komen.

OMR: Interessant om in de evaluatie te zien hoe de leerlingen de druk dan in de vijfde klas ervaren, omdat ook een deel compensatie wegvalt.

Lijst van afkortingen

APL:	Actie Punten Lijst
GMR:	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
LMR:	Leerlingeleding van de medezeggenschapsraad
MR:	Medezeggenschapsraad
NPO:	Nationaal Programma Onderwijs
OMR:	Oudergeleding van de medezeggenschapsraad
PMR:	Personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad
PTA:	Programma van Toetsing en Afsluiting
RMR:	Regioraad
SL:	Schoolleiding
WMS:	Wet op de Medezeggenschap